

Úvodník

Vážení čtenáři,

pád vlády Petra Nečase a následné jmenování úřednické vlády znamená i pro naše sdružení četná vyjednávání a nové výzvy. V nejbližších dnech očekávám pozvání nového ministra zemědělství, s kterým bych rád prodiskutoval jeho priority v oblasti lesnictví a seznámil ho s problémy a požadavky vlastníků nestátních lesů na úseku dotací do lesního hospodářství z národních i evropských zdrojů a úpravy lesnické legislativy. Byť je podpora vlády a její další setrvání v řízení státu velkou neznámou, nelze čekat na výsledek jednání se založenými rukama. Některá rozhodnutí nového ministra zemědělství, zejména ve věci Programu rozvoje venkova po roce 2013, zřejmě zůstanou i díky časovému tlaku nezvratně platná. Vzhledem k tomu, že nový ministr je zemědělským odborníkem, předpokládám jistou orientaci i v lesnické problematice a uvítal bych, aby zájem komunikovat s vlastníky nestátních lesů a řešit jejich problémy nebyl pouze veřejně deklarovaný, nýbrž skutečný a do funkce náměstka pro lesnictví dosadil osobu fundovanou, která by napomohla oboru vrátit zpět jeho vážnost.

Ocenil jsem, že bývalý ministr zemědělství navázal na tradici svých předchůdců z počátku devadesátých let a zúčastnil se dubnové celostátní konference majitelů lesů v Pelhřimově, nicméně jeho účast kromě několika prohlášení v tisku v podstatě nic konkrétního nepřinesla. S kritikou stávající situace ve vyplácení příspěvků na hospodaření v lesích vyjádřil pan ministr souhlas a ministerstvo vypracovalo jednotná pravidla, která postoupilo do notificačního procesu v Bruselu. „Přesvědčování“ krajů panem ministrem, aby peníze na lesy uvolnily, se však buď nekonalo vůbec, nebo bylo neúspěšné. Novela zákona o myslivosti, která se nyní nachází ve vnějším připomínkovém řízení, označovaná ministerstvem za vlastnickou, žádné převratné změny ve prospěch vlastníků honebních pozemků nepřináší. A příprava novely lesního zákona? Ta probíhala na ministerstvu v režimu „zvláštního utajení“, aniž by k ní byli zástupci nestátních lesů přizváni. Chápu, že zainteresovaných stran je mnoho a konsensus není vždy snadné nalézt, přesto se domnívám, že si vlastníci 40 % lesů v České republice takové jednání nezaslouží.

Naprostě nepochopitelným krokem pro celou lesnickou veřejnost pak byla iniciativa resortního ministra k vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. Mediálně chytré využití problémy se škodami zvěří, s nimiž se potýkají správci lesů na většině míst v republice, zcela deklasovaly dlouholetou činnost lesních hospodářů v tomto území a zcela nesmyslné vyhotovily spory mezi lesníky a ochranáři. Věřím, že nové vedení resortu zaujme k problematice racionální postoj a vyhlášení parku znovu přehodnotí. Protože trvale udržitelné hospodaření v lesích není pouze prázdným obalem, reklamním sloganem, ale řešením pro budoucnost – řešením, které v sobě zahrnuje všechny aspekty – ekonomické, ekologické i sociální.

Ing. František Kučera

Pohled ze skalnatého výchozu na svahy kaňonů Berounky uhlášené přírodními rezervacemi. Foto: Ing. Josef Vovesný

Ekonomické šetření za rok 2012

VI. ročník ekonomického šetření SVOL nepřinesl žádné dramatické změny ve výsledcích sledovaných hodnot, přesto byl způsobem provádění v něčem odlišný od předchozích ročníků. Tentokrát byly k účasti v šetření vyzvány majetky s výměrou již od 200 ha, a to ze dvou důvodů. Jednak kvůli možnosti lepšího porovnávání výsledků se statistikou MZe, která je prováděna právě od stejné výměry a dále proto, aby zastoupení respondentů lépe odpovídalo složení členské základny. Z celkového počtu 574 členů má výměru lesa nad 200 ha celkem 295 majetků, přičemž právě majetky od 200 do 300 ha, které nebyly v minulých letech do ekonomického šetření zahrnuty, tvoří 23 % z těchto větších majetků. Nadále nejsou údaje zjišťovány u majetků s výměrou lesa nižší než 200 ha, protože tyto menší majetky nemají podrobnější vedené účetnictví a vyplnění dotazníků by znamenalo značné zatížení pracovníka, který má lesy na starosti.

Další změnou bylo vytvoření stálé skupiny respondentů v počtu 45 majetků s velikostním složením odpovídajícím struktuře členů s tím, že tato skupina bude vyhodnocována zvlášť, aby se omezila nižší přesnost výsledků vyplývající z dosud každoroční změny statistického souboru. Rozdíly v přesnosti výsledků obou skupin budou posouzeny a budou sloužit jako podklad k rozhodnutí, jak dále provádět ekonomické šetření SVOL.

Návratnost dotazníků byla v tomto ročníku mírně lepší než v minulých dvou letech, celkem bylo vráceno 70 vyplněných dotazníků, z toho 60 z komory obecních lesů a 10 z komory lesů soukromých. Přes tento mírný nárůst počtu zúčastněných obecních majetků a soukromých vlastníků zůstala výměra lesa obhospodařovaná účastníky šetření prakticky stejná jako v roce 2011.

Projevilo se zde právě zařazení majetků s výměrou 200 – 300 ha, kterých bylo 12, tedy 17 %.

Způsob a rozsah zjišťování dat se proti předchozím ročníkům opět neměnil, z důvodů možnosti meziročního porovnání dat zůstala stejná i struktura zjišťovaných dat. Navíc však byla zařazena otázka na výměru rekreačních a příměstských lesů a s nimi spojené výdaje na posílení jejich rekreačních funkcí.

Rok 2012 byl pro vlastníky lesů rokem ekonomicky příznivým, protože relativně vysoké ceny surového dříví se prakticky po celý rok, kromě drobných čtvrtletních posunů, neměnily a umožnily dosažení dobrých hospodářských výsledků. Záporný hospodářský výsledek vykazaly jen čtyři majetky, ale pouze v řádech několika desítek, nejvýše stovek tisíc, to vše při současném odvodu nájemného vlastníkově převyšujícího tuto ztrátu. Je tedy zřejmé, že i tyto majetky, přes ztrátu vykázanou v účetnictví

v účetnictví svému majiteli zisk přinesly a záporný výsledek byl spíše účetní operací, bez dalšího dopadu na životaschopnost firem.

Vzhledem k opětovnému, i když mírnému, růstu průměrného zpeněžení dříví proti minulému roku, bylo dosaženo i vyššího nájemného a celkového výnosu pro vlastníka.

Příspěvek na hospodaření v lesích vyplácený krajskými úřady se proti předchozím dvěma letům prakticky nezměnil, výrazněji však poklesl vzhledem k růstu průměrného zpeněžení dříví podíl na celkových výnosech. Zatímco v roce 2007 tvořil příspěvek na hospodaření v lesích 5,25 % celkových výnosů, v roce loňském to bylo již jenom 3,08 %. Nejvyšší příspěvek ve výši 85 Kč/ha obdrželi vlastníci ve Středočeském regionu, nejvyšší příspěvek, a to v průměrně výši 794 Kč/ha pak byl vyplacen vlastníkům v regionu Severomoravském.

pokračování na str. 4>

Hospodaření na Lesní správě Křivoklátsko

Na žádost Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů uspořádala Lesní správa Křivoklátsko ve dnech 23. - 24. května odbornou exkurzi. Jejím cílem bylo hlouběji seznámit naše členy z celé republiky s problematikou péče o přírodovědně bohatou krajinu s převahou kulturních lesů kolem řeky Berounky, která se pyšnila dlouhou tradicí lesnického a mysliveckého hospodaření a spoluprací s ochranou přírody. S ohledem na nejrůznější zprávy v médiích a kritiku hospodaření v lesích ze strany dnes již bývalého ministra zemědělství chtěli naši členové na místě zjistit aktuální stav a poznat způsoby a výsledky hospodaření, které vedly k vyhlášení Lesnického parku Křivoklátsko v roce 2010. Obecně informace nám poskytl vedoucí LS Ing. Pavel Rus. V terénu nás po oba dny provázeli Ing.

Miroslav Pecha, lesník, myslivec, ornitolog, člen ČSOP, bývalý zaměstnanec LS Křivoklátsko a revimik LČR Miroslav Pecha.

Přírodní podmínky

Lesní správa Křivoklátsko zaujímá 14 000 ha, z toho 95 % leží v CHKO. V podloží převládají algonické břidlice, které vystupují na vrcholy s vložkami dalších hornin a vytvářejí pomístně výchozy tzv. pleše se specifickou vegetací a zakrslými tvary dřevin a keřů. Zahliněné plošiny přecházejí v prudké strže podél Berounky a jejich bočních přítoků, převážně se suťovitými půdami. Vysoký podíl těchto svahů, kde dominují listnaté porosty, je již dlouhodobě vyhlášen národními přírodními rezervacemi (NPR), vesměs je ponechán samovolnému vývoji (rozsah cca 1000 ha). Hospodaření dlouhodobě odpovídající místním podmínkám, tj. bohatému podloží, terénní konfiguraci a roční průměrné teplotě kolem 8 °C, přináší pestrou druhovou skladbu nejen dřevin a keřů (více než 80 druhů), ale i ostatní flory a také fauny. Vývoj porostů a jejich přirozená obnova jsou však limitovány relativně nízkými srážkami (cca 500 mm ročně) a častými průsůsky.

pokračování na str. 4>

Program rozvoje venkova ČR

Programové období 2007-2013 se blíží ke svému závěru. Je před námi ještě 19. kolo, ale už nyní je možné krátce se ohlédnout zpět. Jako lesní hospodáři jsme se nejčastěji setkávali s realizací projektů v opatřeních Investice do lesů a Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů. Dostupné informace jsme pro naše čtenáře shrnuli do tabulek, které přináší ucelený obraz o aktivitách vlastníků či nájemců lesních pozemků během uvedeného období PRV 2007-2013.

I. 1. 2 Investice do lesů

Opatření Investice do lesů sledovalo strategický cíl zlepšení konkurenceschopnosti lesnictví, zejména bylo zaměřeno na podporu rozvoje dynamického podnikání v lesnictví spolu se záměrem dosáhnout vyšší výkonnosti lesnických podniků při současném zlepšení ochrany životního prostředí v lesnictví. Byly řešeny tyto problematické oblasti: nízká úroveň investic v lesnickém sektoru, zastaralé nevyhovující vybavení lesnických podniků a nedostatečná infrastruktura v lesnictví.

V rámci podopatření Lesnická technika byla pro celé programovací období plánována podpora cca 1000 lesnických podniků. Dosud bylo podpořeno 928 podniků, které zrealizovaly 1217 projektů v celkovém objemu investic 1411 mil. Kč. K největším žadatelům m patřily subjekty hospodařící na nejmenší velikostní kategorii tzn. na výměře do 10 ha (nejčastější typ techniky:

motorové pily, křovinořezy). V kategoriích 10-50 ha a 50-250 ha se jednalo o přívěsy, vleky, návěsy a valníky. U největších majetků 250 ha+ byly nejžádanější technikou univerzální kolové traktory. Z celkového počtu schválených žádostí tvoří 70 % žadatelů soukromí vlastníci lesa (fyzické a právnické osoby), zbylých 30 % činí vlastníci obecních lesů.

U podopatření Technické vybavení provozoven bylo cílem podpořit cca 167 podniků. Tento cílový indikátor byl později upraven; v současné době je podpořeno celkem 72 podniků, které realizovaly 80 projektů.

V podopatření Lesnická infrastruktura bylo plánováno podpořit 450 projektů. K 31.12.2012 bylo již schváleno 408 žádostí. Vzhledem ke skutečnosti, že v 17. kole bylo schváleno dalších 127 projektů, je plánovaná podpora také splněna. Do této doby bylo rekonstruováno celkem cca 420 km lesních cest. Toto podopatření bylo jednoznačně zaměřeno na efektivitu vynaložených finančních prostředků. 87 % projektů bylo směřováno do rekonstrukcí či budování lesních cest; 13 % tvořily projekty týkající se retenčních nádrží.

Vysvětlivky k tabulce 1: Čerpání finančních prostředků v rámci opatření I.1.2 Investice do lesů Dosud proběhlo 6 kol příjmu žádostí (2., 5., 8., 11., 14. a 17. kolo).

Podopatření I.1.2.1 Lesnická technika

Podopatření I.1.2.2 Technické vybavení provozoven

Podopatření I.1.2.3 Lesnická infrastruktura

Záměr:

a) výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy lesních cest nad 2 m šíře včetně souvisejících objektů

b) výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy zařízení upravujících vodní režim v lesích, včetně souvisejících objektů

c) výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy ostatních infrastrukturálních objektů a zařízení sloužících lesnímu hospodářství

Tabulka 1: Stav opatření I.1.2 k 30. 4. 2013 dle jednotlivých podopatření a záměrů

	I.1.2.1	I.1.2.2	I.1.2.3 a)	I.1.2.3 b)	I.1.2.3 c)	Celkem
Zaregistrované projekty (ks)	3449	523	1091	149	22	5234
Schválené projekty (ks)	2103	147	467	62	3	2782
Proplacené projekty (ks)	1356	98	279	33	3	1769
Proplaceno (tis./Kč)	508 389	880 252	665 364	961 629	237 026	1 360 312

Porovnání jednotlivých kol

	2. kolo	5. kolo	8. kolo	11. kolo	14. kolo	17. kolo
Zaregistrované projekty (ks)	460	721	695	899	1137	1322
Schválené projekty (ks)	252	355	310	597	578	690
Úspěšnost žadatelů	55 %	49 %	45 %	66 %	51 %	52 %
Podané žádosti o proplacení (ks)	252	355	311	552	396	3
Proplacené projekty (ks)	252	354	309	502	352	0
Proplaceno (tis./Kč)	295 781	370 740	296 529	250 029	147 231	0

Zdroj: Ministerstvo zemědělství ČR, Státní zemědělský intervenční fond

II. 2. 4 Obnova lesního potenciálu po kalamitách

Opatření Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů

bylo zaměřené na obnovu produkčního potenciálu lesa a dalších jeho funkcí s cílem snížení rozsahu škod, které způsobily přírodní kalami - živem abiotických či i biotických činitelů. Dále byly podporovány projekty s cílem preventivních opatření protipovodňových a protierozních, sanace nádrží, erozních rýh apod. Stranou nezůstala ani podpora společenských funkcí lesů. Díky realizaci projektů v tomto podopatření má veřejnost možnost poznat, že v lesnictví není jen o "lese" jako takovém. Implementace tohoto opatření byla vlastníky lesních pozemků vítána i díky velmi značné úspěšnosti podávaných projektů.

Vysvětlivky k tabulce 2: Čerpání finančních prostředků v rámci opatření II.2.4 Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů

Dosud proběhlo 5 kol příjmu žádostí (v rámci 3., 6., 9., 13. a 17. kola).

Podopatření II.2.4.1. Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření

Záměr:

a) obnova lesního potenciálu po kalamitách

b) zavádění preventivních opatření v lesích a odstraňování škod způsobených povodněmi

Podopatření II.2.4.2. Neproduktivní investice v lesích

Záměr:

a) Zvyšování společenské hodnoty lesů

Tabulka 2: Stav opatření II. 2.4 k 30.4. 2013 dle jednotlivých podopatření a záměrů

	II. 2.4.1 a)	II. 2.4.1 b)	II. 2.4.1 c)	Celkem
Zaregistrované projekty (ks)	377	92	182	650
Schválené projekty (ks)	300	81	99	480
Proplacené projekty (ks)	271	53	61	385
Proplaceno (tis./Kč)	253 092	113 638	61 752	428 484

Porovnání jednotlivých kol

	3. kolo	6. kolo	9. kolo	13. kolo	17. kolo
Zaregistrované projekty (ks)	134	188	131	128	69
Schválené projekty (ks)	111	97	103	104	65
Úspěšnost žadatelů	83 %	52 %	79 %	81 %	94 %
Žádosti o proplacení (ks)	112	97	105	76	0
Proplacené projekty (ks)	112	97	104	72	0
Proplaceno (Kč)	152 899	103 205	105 495	67 673	0

Zdroj: Ministerstvo zemědělství ČR, Státní zemědělský intervenční fond

Příprava nového programovacího období 2014 – 2020

Stav přípravy nového programovacího období lze rozdělit na dvě úrovně:

1) úroveň EU, kde jsou projednávány základní právní předpisy ke Společné zemědělské politice, "společné" nařízení pro evropské strukturální a investiční fondy, kterými se bude řídit implementace PRV, a tzv. "víceletý finanční rámec". Na této úrovni samozřejmě probíhá diskuse nad rozpočtem pro uvedené období. V současné době národní obálky ještě nejsou přesně stanoveny.

Neoficiální údaje k rozpočtu PRV uvádějí 1,929 mld. EUR na období v cenách r. 2011 (pozn. 90,816 mld. EUR je aktuálně stanovený rozpočet na období 2014-2020 pro všechny členské státy).

2) úroveň České republiky, kde je projednáván strategický dokument Dohoda o partnerství. Koordinaci přípravy programových dokumentů pro období 2014-2020 je pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj. Ke dni 31.5.2013 byla vládě ČR ze strany tohoto ministerstva předložena informace o stavu přípravy programů. Samotné programy (včetně PRV) by měly být vládě ČR předloženy ke schválení ze strany řídicích orgánů do listopadu 2013.

Základem programového dokumentu Program rozvoje venkova na období 2014-2020 se staly analytické podklady včetně SWOT analýzy k jednotlivým prioritám rozvoje venkova:

Priorita 1:

Podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a venkovských oblastech

Priorita 2:

Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a zlepšení životaschopnosti podniků

Priorita 3:

Podpora organizace potravinového řetězce

Priorita 4:

Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví

Priorita 5:

Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku

Priorita 6:

Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech

Priorita č. 2, 4 a 5 můžeme považovat za stěžejní pro lesní hospodářství pro následující programové období. Z jednotlivých jednání vyplynula shoda na podpoře stejných opatření jako v současném období. U opatření Investice do lesních technologií je navrženo nové podopatření, a to se zacílením na podporu lesních školkařských provozoven. Analytické podklady byly projednány odbornými skupinami grémia a posouzeny v rámci I. a II. etapy ex-ante hodnocení. Dále proběhlo připomínkové vnitřní řízení a po projednání poradou ministra byl dokument, jak již bylo výše zmíněno, zaslán pro informaci vládě ČR. Průběžně v tuto dobu probíhají jednání mezi jednotlivými resorty s cílem zajistit synergií a doplňkovost v rámci jednotlivých programů. Co říci závěrem? Práce na uvedení PRV 2014-2020 do "života" intenzivně pokračují. Kdy však vlastní implementace programu nastane, dnes nikdo neví.

Ing. Jan Kalafut
zástupce SVOL v MOV PRV,
jednatel Správy lesů města Tábora s. r. o.

Prodloužení příjem žádostí

Upozorňujeme majitele a správce lesních majetků, že termín příjmu žádostí u podopatření

II.2.4.1 OBNOVA LESNÍHO POTENCIÁLU

po kalamitách a zavádění preventivních opatření Programu rozvoje venkova 2007-2013,

záměr a) obnova lesního potenciálu po kalamitách a záměr b) zavádění preventivních opatření v lesích a odstraňování škod způsobených povodněmi, byl prodloužen

do 31. října 2013.

U záměru b) mohou žadatele v rámci tohoto kola příjmu žádostí dodat stavební povolení platné až k datu předkládání materiálů po výzvě RO SZIF, nikoliv k datu

zaregistrování Žádosti o dotaci.

Podrobnosti na www.szif.cz

Rozhovor

Právě před rokem byl do funkce předsedy PEFC Česká republika zvolen Ing. Josef Myslivec. Požádali jsme ho proto o odpovědi na několik otázek.

S jakými záměry jste přicházel do funkce předsedy PEFC ČR? Podařilo se Vám již některé z nich uskutečnit?

Jedním z hlavních záměrů a úkolů, které jsem si při nástupu do funkce předsevzal, je systematická komunikace a objasňování smyslu certifikačního systému PEFC. V diskusích mezi lesníky i obchodníky s dřevařskými produkty se stále setkávám s protichůdnými názory, někteří vnímají certifikaci obecně velmi kriticky a negativně. Je proto důležité, abychom správné informace dokázali dostat nejen mezi lesníky a dřevaře, ale i do navazujících oborů jako je stavebnictví či nábytkářský průmysl. Mé úsilí směřuje i do státní správy, neboť významným impulsem by bezesporu bylo, pokud by státní zakázky měly certifikaci PEFC ve svých zadávacích podmínkách. Tak to v několika evropských zemích již mají zavedeno a je logické, že se tímto krokem zásadně podpoří zájem o získání certifikace zejména v řadách dřezpracujících firem.

Kolik subjektů v České republice vlastní aktuálně osvědčení o účasti v regionální certifikaci lesů systémem PEFC? Je to hodně, nebo málo v porovnání s našimi sousedy, Rakouskem a Německem?

Osvědčení o účasti v regionální certifikaci lesů se vydává vždy na konkrétní LHC. K dnešnímu dni evidujeme v regionu České republiky přes 650 osvědčení, která pokrývají přes 70 % rozlohy lesů v ČR. U našich sousedů v Rakousku a Německu jsou na tom velmi podobně ohledně poměru certifikovaných ploch lesů k celkové rozloze lesů. V obou případech se pohybují mezi 65 až 70 % (Rakousko 2,6 mil. ha a Německo 7,4 mil. ha certifikovaných lesů). Dalším společným rysem u nás a našich dvou sousedů je výrazná dominance a tudíž i přijatelnost systému PEFC mezi vlastníky lesů.

Roste zájem zpracovatelů dřeva u nás o získání certifikátu spotřebitelského řetězce, nebo spíše stagnuje?

V současné době zájem skutečně stagnuje. Důvodů je samozřejmě více, ale ten hlavní spatřuji především v nedostatečné motivaci firem k tomuto kroku přistoupit. Není to, dle mého názoru, jenom otázka zvýšených nákladů a administrativní zátěže, zde je povětšinou představa firem horší než je vlastní skutečnost. Chybí však ten podstatný impuls – požadavek na doložení certifikace ze strany odběratele či poptávka a zájem konečného spotřebitele.

Co pro to děláte? Chystá PEFC ČR nějaké vzdělávací či prezentační akce systému pro veřejnost v letošním roce?

V měsíci červenci spustilo Sdružení PEFC ČR první mediální kampaň svého druhu v ČR. Jejím cílem je představit široké veřejnosti značku PEFC jako symbol trvale udržitelného hospodaření v lesích.

Kampaň má dva hlavní cíle. Prvním je upozornit spotřebitele, že není dřevo jako dřevo – že by měl věnovat pozornost tomu, z jakého zdroje dřevo pochází. Chceme jej upozornit, že logo PEFC mu dává záruku, že pochází z lesa, o který se jeho majitel dobře stará. A druhým cílem je ukázat, jak český

lesnický a dřevařský sektor zodpovědně přistupuje k péči o české lesy.

Partnerem kampaně je také řetězec Bauhaus, který se stal prvním významným prodejcem dřevěných výrobků v ČR, který bude zákazníkům cíleně nabízet dřevěné produkty s PEFC certifikátem. To je můj, poměrně zásadní krok a věřím, že toto dlouhodobé partnerství nám pomůže povědomí o značce PEFC posílit. Kampaň byla spuštěna v Praze a středních Čechách, plánuje se její pokračování i v dalších regionech ČR. Probíhá na billboardech, v tisku a v pražském metru.

Pomyslným letním vrcholem kampaně pak bude plavba vory po Vltavě ze Štěchovic do Prahy a třídění prezentace lesnických subjektů – držitelů certifikace PEFC – na pražské náplavce u Výtoně. Tato akce je taktéž určena široké veřejnosti a jsem velmi rád, že své zastoupení a aktivní účast přislíbili i SVOL.

Lesní majetek, který spravujete, patří k prvním, jež osvědčení trvale udržitelného hospodaření získal. Mohl byste jej stručně charakterizovat (velikost LHC, kde se nachází, druhová skladba, věková struktura, celkový état, problémy s kalamitami, nahodilé těžby, ZCHÚ)?

Majitelem Lesní a rybníční správy Zbiroh je lesní inženýr pan Jerome Colloredo-Mannsfeld, který je nyní největším soukromým vlastníkem lesů v České republice. Obhospodařuje celkem 17 000 ha lesa ve dvou částech.

Zbirožský LHC o výměře 12 500 ha byl vydán v restituci v roce 1993, takže v letošním roce si připomínáme 20. výročí vzniku Lesní a rybníční správy. Vzhledem k dlouholetým soudním sporům byla dobfříšská část majetku o výměře 4 500 ha vydána až po roce 2002.

Celkem hospodaříme na 17 000 ha lesa a 420 ha rybníků.

Roční état na obou LHC činí 97 000 m³, ale skutečná průměrná roční těžba je 85 000 m³. V druhovém zastoupení je 75 % dřevin jehličnatých a 25 % listnatých. Ve věkové struktuře převažují mýtní porosty založené po rozsáhlé mniškové kalamitě z dvacátých let minulého století. Z hlediska kalamity jsou naše lesy v posledních 20 letech nejvíce ohroženy větrem, mokřým sněhem, případně suchem. Lesní a rybníční správa Zbiroh je stabilní firmou s dobrými ekonomickými výsledky zaměstnávající z části vlastní pracovníky a z části místní živnostníky.

Proč jste o získání certifikátu PEFC usilovali? Přinášeli Vám nějaké konkrétní výhody?

Lesní a rybníční správa Zbiroh byla v první skupině vlastníků, kterým bylo osvědčení PEFC uděleno. O vydání osvědčení jsme usilovali nejen proto, že pan Ing. Colloredo má své lesy v Rakousku také certifikovány systémem PEFC, ale hlavně proto, že jsme ve svém hospodaření navázali a pokračujeme v dobré práci dřívějších lesníků. Osvědčení PEFC je závazek trvale udržitelného hospodaření s podporou obyvatel závislých na lese a na krajině. Stále více odběratelů dřeva od nás žádá potvrzení o certifikaci a jsem přesvědčen, že jejich počet bude narůstat. Velcí zpracovatelé, kteří vyvážejí své výrobky do zahraničí, považují nákup dřeva z certifikovaných lesů za naprosto standardní záležitost.

V loňském roce proběhla pravidelná revize českých standardů PEFC a porovnání s mezinárodními standardy, následovala recertifikace celého regionu České republiky. Přinesla nějaké významné změny v pravidlech oproti minulosti?

V dubnu loňského roku byl český systém opětovně uznán Radou PEFC International, čímž byl úspěšně

Obecní lesy a veřejné zakázky

20. června proběhlo v Plasích pravidelné zasedání regionálního sdružení SVOL Plzeňského kraje. Jednání zahájil předseda regionu Ing. Václav Toman a starosta města Plasy Zdeněk Hanzlíček. Stejně jako v minulosti bylo vystoupení JUDr. Martina Flory k tématu zadávání veřejných zakázek v obcích či městských lesích, v němž reagoval především na konkrétní dotazy.

Pokud obec hospodaří v lesích ve vlastní režii anebo si pro hospodaření ve svých lesích zřídila příspěvkovou organizaci, je obec, resp. tato příspěvková organizace podle zákona o veřejných zakázkách veřejným zadavatelem vždy. V případě obchodních společností, které byly založeny za účelem hospodaření v obecních lesích, tomu tak vždy být nemusí. Dr. Flora připomněl, že za veřejného zadavatele je ze zákona možné považovat i jinou právnickou osobu, pokud splňuje kumulativně dvě podmínky, a sice že byla založena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a současně je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem, nebo státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána anebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů jejich statutárních, správních, dozorčích či kontrolních orgánů. Diskuse se vede právě kolem první podmínky, neboť druhá podmínka je u obchodní organizace obce splněna vždy (podrobný výklad uveřejněn ve Zpravodaji č. 19). Dr. Flora zdůraznil, že při správě lesního majetku obce se jedná o správu veřejného majetku a naplňování veřejného zájmu, neboť lesy jsou složkou životního prostředí a zabezpečení jejich správy je cestou, aby byla zajištěna komplexnost plnění všech funkcí lesů jako složky ŽP. Nicméně rozhodující je, zda právnická osoba funguje v režimu hospodářské soutěže. Je tak nutné v každém jednotlivém případě prozkoumat zakládající dokumenty společnosti, její činnost a finanční propojení na obec.

Obchodní organizace obce založená ke správě jejího lesa nemusí být podrobena režimu o zadávání veřejných zakázek, pokud byla založena především za účelem zisku, není ze strany obce pravidelně dotována, funguje v režimu hospodářské soutěže a má standardní tržní postavení srovnatelné s ostatními subjekty, které působí v obhospodařování lesa – tzn., že nemá žádné privilegované postavení ve vztahu k hospodaření v lesích (u LČR je to například výjimečné postavení při ustanovování OLH pro vlastníky lesů do 50 ha, kteří si sami OLH nevyberou).

Dr. Flora upozornil také na pojem dotovaný zadavatel, kdy se na právnickou, ale i fyzickou osobu, vztahují povinnosti veřejného zadavatele pro konkrétní zakázku, jestliže je tato zakázka hrazena z více než 50 % z peněžních prostředků z veřejných prostředků (u zakázky s předpokládanou hodnotou více než 1 mil. Kč v případě dodávek a služeb, nebo 3 mil. Kč u stavebních prací), nebo pokud peněžní prostředky poskytnuté na veřejnou zakázku z těchto zdrojů přesahují 200 mil. Kč.

Dr. Flora připomněl, že nájem obecního nebo městského lesa není veřejnou zakázkou, neboť v tomto případě dostává peníze dostává, postupuje se přitom dle zákona o obcích. V diskusi reagoval také na otázku posuzování peněžního objemu veřejné zakázky. Obecní zákon zakazuje rozdělování veřejných zakázek za účelem posunu mezi jednotlivými limitními kategoriemi a získání výhodnějšího postavení. V rámci kategorií je však rozdělení možné – např. nadlimitní zakázku na objem 200 mil. Kč je možné rozdělit na 2 nadlimitní zakázky po 100 mil. Kč. V případě, že obec hospodaří ve svých lesích ve vlastní režii a předpokládá komplexní náklady na lesnickou činnost více než 1 mil. Kč, je nutné vycházet z obvyklých principů hospodaření a z předmětu plnění. Dle dr. Flory je poskytované plnění nutné, vhodné i obhajitelné rozdělit na služby a dodávky a poté rozdělit jednotlivé činnosti i podle porostů dle hospodářské potřeby v hospodářském roce. Ze zákona totiž není žádná povinnost považovat jednotlivé obdobné předměty poskytnutí služby na různých místech za jednu veřejnou zakázku – poukázal přitom na případ zateplování budov, které město provádí na různých místech. Je sice možné takové plnění spojit, ale není zakázáno je rozdělit. Připomněl dále, že rozhodnutí o rozdělení poskytovaného plnění může být čistě neformální, zákon nevyžaduje předchozí rozhodnutí statutárního orgánu.

K dotazu, jak posuzovat kalamitní těžby z hlediska zákona o veřejných zakázkách, uvedl, že v tomto případě je možné postupovat podle jednacího řízení bez zveřejnění, vzhledem k tomu, že je nutné jednat rychle a není možné absolvovat celé výběrové řízení dle zákona.

K informacím předsedy regionu o odeslání dopisu SVOL ministroví zemědělství ve věci námítky vydržení vlastnických práv, kterou uplatňují Lesy ČR v reakci na žádost některých obcí o vydání lesních pozemků dle zákona č. 173/2013 Sb., uvedl dr. Flora, že je nutné rozlišovat dvě roviny. Pokud obec, na kterou přешlo vlastnické právo podle § 1, 2, 2a nebo § 2b zákona výše uvedeného zákona, v průběhu deseti let s LČR ve věci vydání majetků komunikovala, vydržení námítka uplatnění nemá, neboť v tom případě nesplnil stát jednu ze základních podmínek vydržení, a to existenci dobré víry, že lesy patří státu. Státu byly dostupné všechny dokumenty, že jde o dřívější historický majetek obce nebo přiděly. To, že materiály nebyly v archivu dotčeného krajského inspektorátu LČR, nehraje roli; je třeba se dívat na stát jako na vlastníka.

Jestliže však obec neprojevila po dobu 10 let sebemenší zájem o tento majetek a zůstala zcela pasivní, hrozí riziko, že obec soud prohraje a může o ten majetek přijít viz rozhodnutí Nejvyššího soudu 28 C do 3962/2011, o vydržení obecního majetku státem.

Ing. Václav Toman
předseda Plzeňského regionu

završen dlouhodobý proces revize národních standardů. Dva roky se scházela technická komise, která revizi standardů řídila a ve které byly zastoupeny všechny zájmy od zpracovatelů, vlastníků lesů, ekologických organizací po školství, vědu a výzkum a další. Z hlediska struktury standardů došlo k jejich zpřehlednění a přiblížení se mezinárodním vzorům a z hlediska obsahu bylo nezbytné zapracovat nové mezinárodní požadavky na trvale udržitelné hospodaření (používání chemie při ochraně lesů, používání geneticky modifikovaného sadovního materiálu, hodnocení kontroverznosti dodávek dříví atd.) a upravit sporné a problematické části v dokumentaci, které jsme zaznamenali za desetileté fungování certifikace PEFC v ČR.

Od 3. března 2013 platí nařízení EU, které má zamezit uvádění nezákonně vytěženého dřeva na trh Evropské unie (EUTR). Má při plnění požadavků nařízení nějaký význam vlastnictví certifikátu PEFC?

Ažkoli certifikované produkty nedostávají automaticky „zelenou“, protože Evropská komise

nemůže oficiálně schválit žádné neregulativní nástroje, nařízení EUTR uznává přidanou hodnotu certifikace jako potenciálního nástroje pro posouzení a zmírňování rizik. Evropská komise doporučuje, aby společnosti při posuzování rizika daného produktu mimo jiné braly v úvahu, zda je produkt certifikován v rámci certifikačních systémů, jako je například PEFC, protože u produktu s důvěryhodnou certifikací existuje zanedbatelné riziko, že by se jednalo o produkt nezákonný. Nicméně vlastníky lesů v České republice se spíše dotýká národní legislativa z EUTR vycházející, a to konkrétně zákon o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh, který byl dne 15. května 2013 schválen Poslaneckou sněmovnou a 18. července jej podepsal prezident. Povinnou certifikaci ale samozřejmě nezavádí.

Děkuji za odpovědi

Marie Růžková
(19. 7. 2013)

Porostní poměry

Zastoupení listnatých dřevin je 60 %, převažuje dub, buk a habr. Přimíšeny jsou všechny ušlechtilé listnáče, ale i vzácné břek, muk a třešeň, na suchých výchozech jasan a řada dalších. Zastoupení jehličnatých dřevin je 40 %, z toho smrk 25 %, modřín 10 %, menší zastoupení má borovice, jedle, douglaska, borovice černá; specifické je zastoupení tisu červeného (NPR „U Eremita“). Smrk byl přirozenou součástí v hlubokých kaňonech.

Způsob hospodaření

Diferencovaný způsob hospodaření odpovídá přírodním podmínkám a plně respektuje požadavky Správy ochrany přírody a krajiny (v I. a II. zóně zastoupeno 80 % LS Křivoklátska). Nejvíce zastoupené je hospodaření živných stanovišť středních a nízkých poloh. Hospodaření respektuje cílovou dřevinnou skladbu v zastoupení 60-70 % listnáčů. Čisté smrkové porosty, které mají svůj původ v mniřkových i větrných kalamitách, jsou maloplošně přeměňovány na smíšené s důrazem na vyšší zastoupení jedle a listnáčů a s příměsí modřínu (velmi kvalitní, převážně jesenického původu). Podíl přirozené obnovy hlavních dřevin činí 25 %.

Myslivcké hospodaření

Myslivost má na Křivoklátsku velkou tradici již od dob českých panovníků. V oblasti se vyskytují všechny druhy spárkaté zvěře běžné v honitbách ČR. V posledních letech byl vliv zvěře na vývoj lesních ekosystémů výrazně snížen. V tomto trendu je nutné pokračovat i nadále, jak ukazuje aktuální vliv zvěře na obnovu lesa. Prudký nárůst stavů černé zvěře a expanze jelena siky z Plzeňska vzhledem k jejich intenzivnímu rozmnožování totiž vytváří další potenciál ohrožení vývoje lesních ekosystémů.

Ochrana přírody

Zdejší lesníci byli v minulosti a jsou i v současnosti průkopníky zásad ochrany přírody. Často byli resp. jsou zakládajícími členy organizací ochrany přírody, podíleli se na vyhlášení zvláště chráněných území, řada z nich má speciální odbornost z hlediska flory a fauny, někteří vykonávali či vykonávají činnost v ochraně přírody profesionálně. Výsledkem jejich činnosti je vyhlášení CHKO Křivoklátsko již v roce 1978, vyhlášení dvou NPR a četných PR, vyhlášení ptačí oblasti Natury 2000 na dvou třetinách území lesní správy a desítky evropsky významných lokalit. Obnova porostů je přizpůsobena požadavkům ochrany přírody – prodloužení obmýtí, obnovní doby, smíšené dřevin, omezení introdukovaných dřevin a další.

Lesnický park kontra národní park

Lesnický park Křivoklátsko byl založen z iniciativy LČR a České lesnické společnosti ministrem zemědělství 13. května 2010 s cílem stát se členem mezinárodní sítě modelových lesů. Cílem zřizování lesnických parků je vytvoření alternativy pro přírodní cenné a přitom hospodářsky využívané lesní celky k systému celkové konzervace aplikované v národních parcích. Smyslem lesnických parků je využívat území a přírodní zdroje člověkem v souladu s přírodou ve všech jejich aspektech (ekonomickém, ekologickém a sociálním).

Všeobecné informace a konkrétní poznatky z řady lokalit v terénu dokumentují systémový směr péče hospodářů o toto území. Diferencovaný systém hospodaření v lesních ekosystémech se zvyšováním pestrosti biotopů flory a fauny svědčí o cílevědomém zvyšování biodiverzity spravovaného území. Požadavky ochrany přírody jsou diskutovány, výsledky diskuse jsou respektovány a realizovány. Rekreační a volnočasové aktivity jsou regulovány. Vzdělávací a informační služba je v Lesnickém parku Křivoklátsko vzorem pro ostatní oblasti v ČR a je postupně dále rozvíjena. Záměr vyhlášení Národního parku Křivoklátska na ploše 10 200 ha z iniciativy MŽP a MZe, který pokročil předložením návrhu zákona do mezirezortního připomínkového řízení se jeví jako kontraproduktivní, uváděné přínosy v dané oblasti v důvodové zprávě jsou sporné minimálně z těchto důvodů:

- konzervační způsob ochrany přírody aplikovaný v národních parcích, který je uvažován i v návrhu zákona (75 % samovolného vývoje ve střednědobém horizontu), je již vědecky i po praktických zkušenostech z rychlosti rozpadu předmětu činnosti lesních ekosystémů v zvláště chráněných územích překonán;
- jedná se o kulturní lesy, které vyžadují usměrňující zásahy dlouhodobé, porostů odpovídajících přirozenému vývoji se vyskytuje minimálně dosavadní způsob a další směřování hospodaření garantuje trvalost a bezpečnost vývoje se zvyšová-

ním biodiverzity. Jediným sporným, ale závažným vlivem jsou zvýšené stavy spárkaté zvěře. Ty však nevýšeší založení NP, jsou problémem na významné části území ČR a jejich řešení je v rukách státní správy lesů Mze, na jejíž nečinnost v tomto směru SVOL již dlouhodobě poukazuje;

- při ponechání samovolnému vývoji hrozí rozvoj škůdců;
- národní parky nejsou samofinancovatelné. Mezi vlastníky lesů v ČR, ale i v Rakousku a Bavorsku je preferován multifunkční přístup k péči o lesy, nikoliv omezování některých funkcí. Postupné omezení produkce dříví totiž vede nejen k omezení biodiverzity, ale i k další zbytečné ztrátě výnosů;
- omezení z hlediska kvantity a kvality produkce dříví ve prospěch ekologických a sociálních funkcí je optimalizováno v rámci CHKO již nyní;
- argument zvýšení turistického ruchu a rekreačního využití lesa v dané oblasti je sporný. Již nyní se vyskytuje v obvodu navrženého NP rozsáhlá rekreační zástavba, oblast Křivoklátska je již v současnosti silně exponována návštěvností, je rekreačním zájemem velkých i menších měst (Praha, Kladno, Rakovník, Beroun a dalších). Další koncentrace návštěvníků do prostoru navrženého NP se jeví jako velmi nevhodná.

Závěr

Účastníci exkurze se mohli na vlastní oči přesvědčit, že dlouhodobá, systémová péče hospodářů o křivoklátské lesy je přínosem nejen pro vlastníka lesa, ale i pro biodiverzitu území. Ve vztahu ke koncepci zřízení NP Křivoklátska a navrhovanému konzervačnímu způsobu ochrany přírody bych proto rád poukázal na práci švýcarského profesora J. - P. Schutze, který je v současnosti jedním z nejrespektovanějších odborníků v oblasti výzkumu problematiky pěstebního usměrňování výběrných lesů temperální zóny a koncepci přírodě blízkého obhospodařování lesů. V knize „Výběrné hospodářství a jeho různé formy“ (pozn. český překlad) shrnuje poznatky širokého týmu výzkumníků o vývoji pralesů, přirozených lesů a lesů usměrňovaných člověkem ve vztahu k produkci, o vývoji multifunkčních principů zvláště ve vztahu k požadavku zvyšování biodiverzity. Citují: „*Pouze v lesích, jejichž struktura je podmíněna směsí dřevin a s ní spojeným náročným pěstěním, vznikají velmi složitá prostředí pro život četných organismů a vytváří se tak předpoklad pro zvýšenou biodiverzitu.*“

„*Akumulace biomasy (ponechání samovolnému vývoji) vede naopak k tomu, že struktury lesa se stávají homogennějšími a úrstva korun se uzavírá.*“ „*Nestejnorodost (různorodost) se dá docílit cílenými zásahy. Ty slouží k tomu, aby byl přirozený vývoj směřující ke stejnorodosti často přerušován. V této souvislosti budiž dovozeno poukázat, že o prohlášení některých ochránců přírody, kteří podporují různorodost a zároveň by chtěli nechat lesy sobě samému, je obsažen zřejmý protiklad. Přijetím menší nechávají taková prohlášení tušit, že dosud nebylo dostatečně poznáno, že nestejnorodost je charakteristickým znakem těženého lesa.*“

Ing. Josef Vovesný
odborný poradce SVOL

Ekonomické šetření ...

pokračování ze str. 1

Rozdíly mezi jednotlivými kraji jsou zapříčiněny různými pravidly pro vyplácení příspěvků. Jednotná pravidla platila naposledy v roce 2005, kdy přesunem peněžních prostředků ze státního rozpočtu do rozpočtu krajů byla krajům dána i možnost tvorby vlastních pravidel pro vyplácení příspěvků na hospodaření v lesích. Trvalou snahou SVOL je docílit toho, aby příspěvky na hospodaření v lesích byly vypláceny opět podle jednotných celostátních pravidel, a to z MZe. Přes určitý příslib ministra zemědělství daný na konferenci SVOL, že podpoří tuto snahu, je naděje na nápravu tohoto stavu asi opět na nule, protože bohužel se u nás páni ministrů střídají častěji než stihnou své sliby naplnit.

Ještě několik údajů k nově sledovaným nákladům na posílení rekreačních funkcí lesů zvláštního určení, a to lesů se zvýšenou rekreační funkcí a lesů příměstských. To, že tyto lesy mají na svém majetku, uvedlo 26 z celkového počtu 70 respondentů. Čerpání nákladů na posílení rekreačních funkcí těchto lesů pak vykazovalo 12 respondentů z komory obecních lesů a jeden z komory soukromých lesů. Celkové vynaložili na tyto účely téměř 7 mil. Kč, průměrný náklad na ha pak byl 801 Kč, což rozhodně není malá částka.

Rok 2012 lze z pohledu SVOL a z výsledků šetření hodnotit kladně. Klidné období mezi komunálními volbami umožnilo lesníkům naplno se věnovat práci pro „svůj“ les. Ať toto příznivé období vydrží!

Účastníci exkurze u barokní sochy sv. Jana Nepomuckého. Foto: autor článku

Uprostřed průvodci exkurzí. Foto: autor článku

Ve zkratce

19. dubna se konalo zasedání představenstva Evropské federace obecních lesů (FECOF). Za SVOL se jednání zúčastnil Ing. Petr Jelínek. Hlavním bodem jednání byla spolupráce FECOF s institucemi Evropské unie na připravovaném dokumentu k evropské lesnické politice a chystaná konference o obecních lesích v Evropě, která se uskuteční 11. září ve Štrasburku. Na programu byla rovněž reforma Společné zemědělské politiky a čerpání prostředků z fondu EAFRD (programy PRV 2007-2013). Podle zprávy Evropské komise bylo v období 2007-2012 vyčerpáno na lesnická opatření v rámci EU cca 88 % plánovaného objemu prostředků. Dále za očekávaním zůstalo čerpání prostředků na opatření Natury 2000; rok před koncem období je vyčerpáno pouze 59 % plánovaného objemu.

Ve dnech 25. – 26. dubna se uskutečnila v Luzernu valná hromada Konfederace evropských vlastníků lesů (CEPF). Jednání se za SVOL zúčastnili pan Josef Bartoň-Dobenin a Ing. Stanislav Janský. Hlavními tématy jednání byla Společná zemědělská politika 2014+, požadavky Evropské komise na stanovení kritérií trvalé udržitelnosti pro biomasu a bioenergie, Lesnická strategie EU, právně závazná dohoda o lesích a spolupráce s ostatními nevládními organizacemi v lesnickém a dřevařském sektoru na evropské úrovni. Součástí valné hromady byla odborná exkurze zaměřená na hospodaření v horských ochranných lesích podél železničních tratí, které spravují Švýcarské státní dráhy.

pokračování na str. 5>

Základní údaje z výsledků šetření z let 2007 - 2012

Obecné údaje o SVOL	T.J.	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Plocha lesů členů SVOL	ha	345 876	352 123	356 816	360 376	371 087	371 087
Počet členů SVOL	členů	527	531	530	533	569	574
Průměrná výměra na 1 člena	ha/člena	656	663	673	677	652	654
Výsledky ekonomického šetření							
Počet účastníků šetření	počet	72	73	87	64	64	70
Výměra lesa jimi obhospodařovaná	ha	134 908	128 389	155 870	103 522	119 246	118 807
Průměrná těžba za rok	m³/ha	6,6	7,04	7,42	7,4	7,38	7,69
Náklady PČ	Kč/ha	1224	1501	1519	1401	1502	1429
Náklady na těžbu dříví	Kč/m³	156	137	193	133	144	141
Náklady na přibližování dříví	Kč/m³	172	171	173	175	174	178
Příspěvek KÚ	Kč/ha	466	447	404	349	369	358
Hospodářský výsledek (před zdaněním) - HV	Kč/ha	1616	1272	783	1436	2003	2715
Celkový výnos pro vlastníka - nájemné	Kč/ha	3135	2324	2152	2535	3405	3920

Ing. Petr Jelínek,
odborný poradce SVOL

Ve zkratce

pokračování ze str. 4>

2. května uspořádal SVOL ve spolupráci s regionální organizací Jihočeského kraje a Treboňskými lesy a rybníky odborný seminář s venkovními ukázkami na téma Využití malých harvesterových technologií v lesním hospodářství. Odborně i organizačně seminář zařadil jednatel treboňských lesů Daniel Dvořák. Cílem semináře bylo seznámit odbornou veřejnost s možnostmi efektivního nasazení malých harvesterových technologií při výchově mladých lesních porostů.

Lesy města Klatov za podpory SVOL, Městského úřadu v Klatovech a dalších partnerů uspořádaly v pátek 10. května druhý ročník naučné zábavné akce pro děti „Den lesa na klatovské Hůrce“. I přes nepříznivý počasí se akce zúčastnily desítky dětí, především z mateřských škol a prvních ročníků základních škol. Organizátoři pro ně připravili ukázky přibližování, těžby dřeva a dalších prací v lese, poznávací lesních dřevin a živočichů, povídání o významu lesa a soutěže s lesní tematikou.

Ve dnech 16.-17. května zorganizovalo vedení regionálního sdružení SVOL Vysočina pro své členy exkurzi na lesním majetku rodu Kolowrat-Krakovských, který se nachází v srdci Chráněné krajinné oblasti Český les. Lesní hospodářský celek Kolowratovy lesy o celkové rozloze 6.885 hektarů tvoří poleší Diana v blízkosti městečka Přímdu a poleší Týnec na Klatovsku. Lesnický velmi zajímavou exkurzi doplnila prohlídka kláštera premonstrátů v Teplé a návštěva pilařského provozu Story Enso Wood Products v Plané u Mariánských Lázní.

Generální ředitelství Evropské komise pro životní prostředí svolalo na 23. května druhý workshop s tématem „Natura 2000 a lesy“. Jednání se zúčastnily partnerské organizace vlastníků lesů CEPF, FECOF a ELO, které zde prezentovaly příklady implementace Natury 2000 v lesích členských organizací. Ve všech případových studiích opakovaně zaznělo, že zásadní význam pro úspěšnou implementaci Natury má komunikace s dotčenými vlastníky půdy a jejich finanční kompenzace. Závěry jednání obou workshopů budou zapracovány do pokynů pro zavádění Natury 2000, které mají být hotovy v příštím roce. SVOL může uplatnit své připomínky k materiálu prostřednictvím partnerských organizací.

4. června proběhla řádná schůze republikového výboru SVOL v Knežčích. Hlavními body jednání bylo řešení škod v lesních porostech způsobených povodněmi v rámci pomoci SZIF a realizace protipovodňových opatření v lesích a odstraňování škod po povodních v rámci Programu rozvoje venkova 2007-2013. Členové výboru se dále zabývali aktuálními vývojem schvalování legislativních norem v oblasti lesnictví (zákon o myslivosti, zákon o reprodukčním materiálu lesních dřevin, novela zákona o lesích, vyhláška o uvádění dřeva natrh) a přípravou dalších kroků SVOL, společným obchodem se dřívím a postupem vydávání lesů církevním subjektům.

Pro členy Jihomoravského regionu SVOL uspořádalo jeho vedení 20. června exkurzi do lokality v oblasti Moravské Sahary, území mezi Bzencem, Strážnicí a Ratíškovci v okrese Hodonín, spravovaných Lesní správou Strážnice, které byly v loňském roce postiženy velkým požárem. Výsadbu požářiště o velikosti cca 113 hektarů zahájily Lesy České

republiky letos v dubnu. V letošním roce má být zalesněno cca 87 hektarů holin, nové zalesňování bude tvořit borovice lesní, dub zimní, lípa malolistá, buk lesní, bříza bradavičnatá a habr obecný. Část území po požáru bylo po jednání s ochranné přírody vymezeno jako bezzásahové, má sloužit pro účely studia přirozeného vývoje obnovy porostů zasažených požárem. Součástí programu byla návštěva lužního lesu v okolí obce Vnorovy zaměřená na problematiku introdukovaných dřevin a šíření bobra evropského ve Strážnickém Pomoraví.

V rámci projektu Poznávej les, který je spolufinancován Ministerstvem zemědělství, proběhlo na lesních majetcích členů SVOL v prvním pololetí letošního roku 329 akcí lesní pedagogiky, kterých se zúčastnilo více než 9.500 dětí. Vedle zakladatelů lesní pedagogiky v ČR - Lesů hl. města Prahy, Ostravských městských lesů a Správy veřejného statku města Plzně – se do projektu zapojily Městské lesy Domažlice, Český Krumlov, Dačice, Brno, Pelhřimov, Písek, Tábor, LDO Vysoké Chvojno, Chrudim, Olomouc, LDO Přibyslav, Kinský dal Borgo a. s. Další informace také na str. 6.

Evropská komise opět odložila projednávání nové Lesnické strategie EU, a to na září 2013. Proti takovému postupu se společně ohradily evropské organizace vlastníků lesů, vlastníků půdy, státních lesů, lesnické organizace, COPA-COGECA, zastřešující sdružení nevládních zemědělských organizací EU i Konfederace evropských papírenských podniků. Ve společném tiskovém prohlášení ze dne 18. července vytkají Evropské komisi přehlížení významu lesů a lesnického sektoru v evropské politice, které může pouze vést k dalšímu rozdrobení sektoru a dalším vzájemně si odporujícím rozhodnutím. K urychlenému projednání posledních překážek a vydání zprávy pro schvalování strategie v Evropském parlamentu a Radě EU vyzvali Komisi také členové Poradní skupiny Lesy&Korek a zástupci členských států ve Stálém lesnickém výboru. Nová lesnická strategie EU je založena na konceptu udržitelného hospodaření v lesích a multifunkční úloze lesů, reaguje na nové výzvy v oblasti obnovitelné energie, biodiverzity, účinného využívání zdrojů a vytváří soudržný rámec s ostatními politikami společenství.

Připomínkovali jsme: návrh zákona o vyhlášení Národního parku Křivoklátsko, který byl podán do vnějšího připomínkového řízení. Na dnes již bývalé ministry zemědělství a životního prostředí se obrátil SVOL s argumenty a žádostí o přehodnocení dosavadního přístupu obou ministerstev k nutnosti vyhlášení NP a upuštění od záměru jeho vyhlášení, bohužel bez úspěchu. Projednávání návrhu zákona ve vládě přerušila vládní krize a jeho další osud bude záviset na postoji nových šéfů obou resortů.

Návrh vyhlášky Ministerstva zemědělství o způsobu předávání informací do centrálního registru za účelem ochrany před nezákonnou těžbou dřeva. Připomínky SVOL byly ve znění vyhlášky zohledněny.

Seznam téměř dvou desítek připomínek k hodnotící zprávě vybraných druhů a přírodních stanovišť Natury 2000 za období 2007-2012 odeslal SVOL na ústředí Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. Se stávajícím zněním těchto zpráv vyjádřil zásadní nesouhlas a požadoval svolání společného jednání s dalšími dotčenými subjekty (LČR, VLS a ÚHUL). Vypořádání připomínek zatím nebylo ukončeno.

Ing. Marie Růžková
tajemnice SVOL

Právní poradna

Ořez stromů a kácení stromů podél cest. Správci komunikací v našem kraji provádějí ořez větví a stromů, které brání bezpečnému provozu. Někdy nám podají před provedením prací oznámení, většinou však ne. Stromy vyznačí a pracovníci zásah provedou a dřevo si odvezou. Zajímalo by mne, podle jakého zákona se to celé odehrává. Předpokládám, že jsme povinni tento zásah strpět, náklady na ořez a kácení jdou za vlastníkem komunikace, ale jak bude naloženo se dřevem, o tom rozhoduje vlastník lesa.

Popsaná činnost se „odehrává“ podle zákona č. 13/1997 S., o pozemních komunikacích, konkrétně podle jeho § 35, odst. 1 a 2: „Vlastníci nemovitosti v sousedství dálnice, silnice a místní komunikace jsou povinni strpět, aby na jejich pozemcích byla provedena nezbytná opatření k zabránění sesuvu půdy, padání kamenů, lavin a stromů nebo jejich částí, vzniklé-li toto nebezpečí výstavbou nebo provozem dálnice, silnice a místní

komunikace nebo přírodními vlivy; vznikne-li toto nebezpečí z jednání těchto vlastníků, jsou povinni učinit nezbytná opatření na svůj náklad. O rozsahu a způsobu provedení nezbytných opatření a o tom, kdo je provede, rozhodne silniční správní úřad.

Silniční správní úřad zjišťuje zdroje ohrožování dálnice, silnice a místní komunikace a zdroje rušení silničního provozu na nich. Zjistí-li zdroj ohrožení jiný, než je uveden v odstavci 1, nařídí silniční správní úřad jeho provozovateli nebo vlastníkovi odstranění zdroje tohoto ohrožení. Nevýhoví-li provozovatel nebo vlastník zdroje ohrožení, silniční správní úřad rozhodne o odstranění zdroje ohrožení na jeho náklady.“ Vytěžené dřevo zůstává ve vlastnictví vlastníka pozemku, pokud si je subjekt provádějící ořez ponechá, jde o krádež. Pouze pro úplnost připomínám, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.7.2008 č.j. 2 As 7/2008-50 je vlastník lesa povinen sám na svůj náklad odstraňovat stromy i větve, které ohrožují provoz na pozemní komunikaci, neboť za přírodní vlivy lze považovat pouze působení vlivů označovaných jako vis maior (vichřice, zemětřesení apod.).

Odpověď zpracoval:
JUDr. Ing. Martin Flóra, Dr.
Advokátní kancelář
Pásek, Honěk a partneři

Zaznělo na letošní konferenci SVOL

Stěžejním tématem letošní celostátní konference SVOL, která proběhla 11. dubna v Pelhřimově, byla ekonomika u nestátních majitelů lesů, jejich nespokojenost s řešením situace v oblasti finančních podpor lesního hospodářství ze strany krajů i Ministerstva zemědělství a hledání nových možností financování lesnických ekosystémových služeb.

Jednání se zúčastnila řada významných hostů, kromě bývalého ministra zemědělství Ing. Petra Bendla také senátor Mgr. Pavel Eybert, hejtmán Zlínského kraje Ing. Stanislav Mišák, který je zároveň předsedou Komise Rady Asociace krajů ČR pro zemědělství, hejtmán Kraje Vysočina MUDr. Jiří Běhounek a zástupce vedení Svazu měst a obcí, starosta města Pacova Bc. Lukáš Vlček.

Vzhledem k tomu, že nároky společnosti na mimoprodukční funkce lesů stoupají, ale ocenění jejich hodnoty je mizivé, obrátili se majitelé lesů na exministra zemědělství s žádostí o zahájení jednání o primích platbách na hektar, které by jim alespoň částečně kompenzovaly vodoohospodářské, environmentální a sociální funkce lesů. Ministr uvedl, že tomuto požadavku rozumí, nicméně i s odkazem na opačný trend v Evropské unii, kdy se počítá s ukončením plateb na plochu SAPS v zemědělství nejpozději v roce 2020, konstatoval, že jednání o takovém požadavku není na pořadu dne. Zároveň se však kriticky vyjádřil k přístupu krajů, které využívají finanční prostředky na podporu lesů k jiným účelům a přislíbilo, že bude jednat o urychlené nápravě situace se zástupci Asociace krajů, protože: „Stát i kraje si musí uvědomit, že pokud je zde soukromé vlastnictví lesa a je zde volný přístup do lesů, musí také existovat určitá forma kompenzace“.

Ekonomickým vyhodnocením mimoprodukčních funkcí lesa se ve svém vystoupení zabývala Ing. Barbora Lišková. Účastníky konference seznámila se závěry své disertační práce „Ekonomika v lesním hospodářství územních samosprávných celků“, kdy zjistila, že náklady rekreační funkce u obecních lesů v České republice dosahují 265 Kč/ha ročně.

Velmi zajímavým a přínosným referátem přispěl do diskuse o dotační politice v lesnictví Ing. Dalibor Šafařík z Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně, který na příkladu Saska, Bavorska a Dolního Rakouska představil systém finančních podpor hospodaření v lesích našich sousedů. Konstatoval, že nejpropracovanějším systémem těchto podpor disponuje Bavorsko, kde tvoří soukromé a obecní lesy téměř 70 % celkové výměry lesů. V zájmu společnosti podporuje Svobodný stát Bavorsko soukromé vlastníky lesů ve čtyřech programech financování: Pěstební opatření (obnova lesa), Zpřístupnění lesů, Sdružování vlastníků lesů, Program VNP (smluvní ochrana přírody). Federální vláda a stát jako vlastníci lesních pozemků jsou z podpor vyloučeni. Totéž platí i pro právnické osoby, v nichž má federální vláda nebo země vlastnický podíl minimálně 25 %.

S mimořádně aktuálním příspěvkem vystoupil Ing. Jiří Matějček. Zaměřil se v něm na problematiku lesnických ekosystémových a rekreačních služeb jako potenciálního zdroje příjmů vlastníků lesa. Zdůraznil, že ve světle rostoucí rekreační a ekologické poptávky nebude do budoucna možné stavět pouze na produkci dřeva, nýbrž bude nutné nalézt tržní uplatnění i pro vybrané rekreační a environmentální služby. Připomněl, že vlastnictví lesa nejen zavazuje, ale také opravňuje, a jejich majitelům doporučil na základě zahraničních zkušeností požadovat u politiků zodpovědných za sektor vytváření lesnických koncepcí pro vypracování nabídky služeb pro stávající poptávku v oblasti ochrany biodiverzity, kvality pitné vody (tzv. „vodní halíř“), rekreace a poutání uhlíku. Podporu příjmů vlastníků lesa (či farmářů) ze strany státu sice mohou pomoci vlastníkům přežít, ale takové přežití není založeno na konkurenceschopnosti. Majitelé lesů tak budou muset evidentně sami převzít iniciativu a tláčit na politiky, jinak jim do budoucna hrozí ztráta příjmů z důvodu chybějící politické vůle, pasivity v odvětví, neexistence výzkumu a nedostatku informací.

Dopolední blok vystoupení zakončila prezentace JUDr. Martina Flory k připravovaným legislativním změnám v vazbou na lesnictví a diskuse s pozvanými hosty. V odpolední části konference seznámil předseda SVOL přítomné s činností sdružení v uplynulém roce. V úvodu připomněl 20. výročí založení SVOL, doprovodné akce na jednotlivých majetcích a vydání publikace k této příležitosti. V oblasti připomínkování legislativy zdůraznil přijetí zákona č. 173/2012 Sb., kterým se novelizuje zákon 172/91 Sb., o přechodu některých věcí z majetku ČR do majetku obcí, a který umožňuje vydávání historických lesních majetků obcí ve správu Vojenských lesů a statků (příp. Ministerstva obrany) obcím. Kromě toho se SVOL v loňském roce angažoval např. v připomínkování věcného záměru nového zákona o lesích, dále návrhu zákona o uvádění dříví na trh, návrhu zákona o reprodukčním materiálu, návrhu nařízení vlády o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit Natura 2000, kde zásadní nesouhlas SVOL vyvrcholil jednáním u náměstka ministra ZP Ing. Tomáše Tesáře. Předseda SVOL vyzdvihl velice aktivní účast Ing. Jana Kalafuta v Monitorovacím výboru PRV pro současné programovací období a při přípravě lesnických opatření PRV po roce 2014 a uvedl výčet vzdělávacích akcí a seminářů, které SVOL uspořádal pro majitele lesů v loňském roce. Velmi pozitivně hodnotil předseda SVOL zapojení členů do aktivit lesní pedagogiky. Předseda Severomoravského regionu SVOL Ing. Roman Šimek ve svém vystoupení apeloval na vlastníky lesů, aby si nenechali uzmut zákonem právo účastnit se projednávání rozšíření stávajícího, nebo vyhlášení nového zvláště chráněného území a stanovení bližších ochranných podmínek takového území. Upozornil přítomné na možnost základní ochrany evropsky významné lokality podle § 45c odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny namísto ZCHÚ a nabídl členům SVOL pomoc při řešení této problematiky na jejich majetku.

V závěru jednání letošní konference SVOL delegáti schválili stanovisko k vyhlášení nových národních parků a republikovému výboru uvolili, aby usiloval o přehodnocení dosavadního přístupu státních orgánů k nutnosti vyhlášení NP Křivoklátsko a prosazoval upuštění od tohoto záměru.

(red.)

Ilustrační foto ze "Dne lesa na klatovské Hůrce". Foto: archiv SVOL

Lesní pedagogika v Českém Krumlově

Lesy města Český Krumlov v rámci lesní pedagogiky, kterou provozují již pátým rokem, uspořádaly koncem školního roku dvě zajímavé akce pro školáky ze základních škol z Českého Krumlova. Obě akce se uskutečnily v rámci projektu SVOL „Poznávej les“ spolufinancovaného Ministerstvem zemědělství. První výjezd se uskutečnil dne 13. června. Jednalo se o návštěvu Boubinského pralesa spojenou s přechodem přes vrchol Boubína a výstupem na rozhlednu s cílovou „stanicí“ na Kubově Huti. Účastníci tentokrát nebyli stálé partnerské třídy ze ZŠ TGM Český Krumlov a ZŠ Za nádražím Český Krumlov, ale přírodovědecký kroužek ze ZŠ Plešivec Český Krumlov a další vybraní žáci této školy, kteří tuto akci dostali od vedení školy za odměnu. Celkem se zúčastnilo 38 dětí, 3 členové pedagogického sboru a 2 lektori lesní pedagogiky. Pěší trasa vycházky byla mírně náročná a na zajímavých místech byly plánované zastávky s výkladem. V první řadě se jednalo o historii vlastního Boubinského pralesa, okolnosti jeho založení a záměry zakladatele. Další zastávka byla věnována historii a současnosti dopravy dřeva a prohlídce části zrekonstruovaného plavebního kanálu. Během pochodu se účastníci poučili o tom, jak je chráněné území vyznačeno, co je to například habitus stromu, jaké funkce lesy mají, že nejsou pouze „továrnou na dřevo“ atd. Důležité bylo vysvětlit, proč je Boubinský prales v podstatě bezzásahové území, které je však na rozdíl od bezzásahových zón v ŠUNAP zelené. Co všechno pro to člověk musel a musí dělat. A protože se pocházka konala po rozsáhlém deštivém počasí, které zanechalo stopy především na cestní síti, byly především způsoby a technická zařízení na podélné a příčné odvodnění cest. V souvislosti s deštivým počasím a nedávnými záplavami padla i otázka, jak moc ovlivnila „suchá Šumava“ odtokové poměry na Vltavě a tím i povodňovou vlnu, která zasáhla oblasti, kterými tato řeka protéká. Další zastávky byly věnovány přirozené obnově nainstalovaným lapacím, lapákům na lýkožrouta smrkového, kde již pod kůrou probíhal vývoj tohoto lesního škůdce, chůdovitým kořenovým systémům místních smrkových veličků a následkům činnosti „zlatých zubů“ jelení zvěře.

Ing. Bedřich Navrátil
jedenatel Lesů města Český Krumlov s. r. o

Mladí lidé v evropských lesích YPEF 2013

Dne 23. května se v Kostelci nad Černými lesy uskutečnilo národní kolo 3. ročníku soutěže Young People in European Forests (YPEF), svého typu „lesnické olympiády“. Navazovalo na regionální kola, pořádaná lesnickými středními školami v Hranicích, Písku, Trutnově a Žlutici, vítězné družstvo pak bude Českou republiku reprezentovat na kole mezinárodním, které se tento rok koná v Portugalsku.

Jedná se o aktivitu, zahájenou z iniciativy skupiny pracovníků polských státních lesů a polské Společnosti přátel lesa před několika lety. Cílem je zlepšit povědomí zejména mládeže, ale i celé společnosti, o významu lesů a zdůraznit význam lesnictví v současné době. Byly osloveny partnerské instituce v dalších zemích Evropy, asi 20 zemí tak bylo zastoupeno na prvním jednání na podzim 2009 v polském Goluchově. Od té doby se soutěž úspěšně šíří Evropou a získává stále větší popularitu. Počínaje rokem 2012 je národním garantem soutěže za Českou republiku ČLS, jejíž dva zástupci jsou členem mezinárodního výboru YPEF. Regionální kola jsou pořádána středními lesnickými školami, kde klíčovou metodickou a organizační roli zaujímá škola v Hranicích, a nad národním kolem převzala garanci FLD ČZU v Praze, konkrétně Katedra pěstování lesů této fakulty.

Kromě toho se v podpoře soutěže silně angažují

Během celé pocházky byli žáci seznamováni s různými lesními bylinami a dřevinami. Na některých dětech bylo znát, že nejsou zvyklé na náročnější pochody terénem, takže jsme se utvrdili v poznatku, že lesní pedagogika má pozitivní vliv nejen na ducha dětí, ale i na jejich tělesnou schránku.

Druhou akcí, která již zapadala do systému lesní pedagogiky naší firmy, kdy lektori mají patronaci nad konkrétní třídou ZŠ. V období od šesté třídy až do deváté třídy společně absolvovaly ročně 8-10 setkání. Tentokrát byla ústředním tématem myslivost, která je nerozlučně spjata s lesním prostředím. 24. června nasledly partnerské třídy se svými lektory a pedagogickým dozorem do autobusu a odjely na exkurzi do bažantnice Černýš, kterou provozují Lesy a rybníky města Českých Budějovic. První zastávka vedla do líhně bažantních kuřat, kachniat, orebic, křepelek a koroptví. Ta děti obzvlášť zaujala. Seznámily se s procesem líhnutí a mohly se dotknout čerstvě vylihnutých kuřat a kachniat. Poté následoval přesun přímo do bažantnice, kde byla umístěna v jednotlivých zařízeních a výběžích bažantí kuřata různého stáří. Bažantník a jeho pomocník ochotně odpovídali na zvědavé otázky dětí. Druhou část programu představovala návštěva obory Poněšice, kterou provozuje státní podnik Lesy České republiky. Po krátkém seznámení a úvodním slově se všichni účastníci rychle přemístili pod stěchu, protože začalo silně pršet. Pan odborník vysvětlil dětem cyklus parození, význam plodonosných stromů, které v obore rostou, způsob přikrmování zvěře, obhospodařování zvěřích políček apod. V nové parohárně si děti prohlédly významné trofeje jelení zvěře, několik daňčích trofejí a trofejí kapitálních kňourů. Protože déšť neustával bylo rozhodnuto, že místo pěší pocházky, se projede část obory autobusem. Bohužel i zvěř v tomto počasí raději vyhledala přirozený kryt a během projíždky jsme žádnou nezahledli. Alespoň malou náplasti na tento nedostatek bylo CD s myšlenkovou tematikou, které všichni účastníci od vedoucího lesního správy dostali. I přes již zmíněnou nepřízeň počasí byla akce hodnocena účastníky velmi pozitivně a oba lektori byli pozváni na ukončení školního roku a předávání vysvědčení.

Společné foto z návštěvy obory Poněšice. Foto: autor článku

Soud zakázal otevření turistické trasy na Modrý sloup

Českobudějovický krajský soud rozhodl, že šumavská turistická trasa pro pěší na Modrý sloup letos nebude otevřena. Jedním z důvodů je podle rozsudku to, že by pohyb lidí v Luzenské údolí mohl ohrozit populaci vzácného tetřeva hlušce. Trasa na hraniční přechod s Německem Modrý sloup měla po 70 letech zahájit provoz 15. července.

Žalobu na otevření stezky podal Okrašlovací spolek Zdikovska a Česká společnost ornitologická. "Jednou z možností, jak záležitost zvratit, je podání kasační stížnosti účastníky řízení, mezi které však nepatří Správa NP a CHKO Šumava," řekl Pechoušek.

Modravský starosta Antonín Schubert, který za otevření Modrého sloupu přes Luzenské údolí léta bojuje, považuje verdikt za vítězství úředního šlendriánu. Soud podle něj ani jinak rozhodnout nemohl, v žádosti o otevření přechodu podle něj správa parku nedodala některé dokumenty, což neodhalilo ani ministerstvo jako nadřízený orgán správy parku. V případě evropsky významné lokality a oblasti Natura 2000 měla podle starosty žádost o otevření přechodu obsahovat

i příslušné posudky, tedy posudek o vlivu EIA a naturový posudek. "To ale odpůrci zpřístupnění cesty říkali od začátku a správci parku to věděli. Věděli, že soud to bude vyžadovat, a přesto to nedodali," řekl Schubert, který je i předsedou Svazu obcí národního parku Šumava.

Pechoušek uvedl, že park udelal pro zprůchodnění trasy Luzenským údolím maximum. "Máme zásadní výsledky několikaletého ornitologického průzkumu, který zde prováděli vedci ze Správy NP a CHKO Šumava a parku Bavorský les. Mají dostatečnou vypovídací hodnotu. Další posouzení nebylo třeba," řekl.

Otevření stezky na Modrý sloup mělo být jednou z hlavních událostí letošní sezony na Šumavě. O zpřístupnění stezky usilovaly NP Šumava i německý národní park Bavorský les. Pro byly i obce z české a německé strany Šumavy. "Ekoaktivisté pošlapali snahu obou národních parků - vrcholných orgánů ochrany přírody na daných územích," uvedl ředitel NP Šumava Jiří Mánek.

Ministr životního prostředí v demisi Tomáš Chalupa (ODS) s rozsudkem soudu nesouhlasí. Podle něj je verdikt výsledkem snahy ekologů, "kteří si na milovníky přírody jen hrají." "Doufám, že nový ministr životního prostředí udělá vše pro to, aby rozsudek zvratil ve prospěch slušných lidí, kteří mají právo tradiční cestu ve vymezeném čase užívat," uvedl.

Zdroj: ČTK, 9.7.2013

Z národního kola YPEF 2013 - poznávání dřevin. Foto: autor článku

Výsledky soutěže

Kategorie 13 - 15 let	Pořadí
Biskupské gymnázium Hradec Králové	1. místo
Česko-anglické gymnázium České Budějovice	2. místo
ZŠ Manětín	3. místo
ZŠ a MŠ Hranice, Struhlovsko	4. místo
Kategorie 16 - 19 let	Pořadí
VOŠL a SLS Písek	1. místo
ČLA Trutnov	2. místo
SLŠŽ Žlutice	3. místo
SLŠ Hranice	4. místo

Zájemci o členství ve SVOL jsou vítáni. Pro další informace se obraťte na naši kancelář v Pelhřimově, nebo navštivte webové stránky www.svol.cz.

Vydává: Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR, K Silu 1980, 393 01 Pelhřimov, IČO 45035652, tel./fax: 565 324 203, e-mail: info@svol.cz. Vychází 3x ročně v nákladu 2000 ks. Odpovědný redaktor: Ing. Marie Růžková; za obsah příspěvků ručí autoři. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 17027. Vytiskováno na papíře s certifikátem PEFC.